

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **M. I.,**
nar.,
st. přísl. Republika Uzbekistán,
bytem v ČR,

zastoupen advokátem Mgr. Miroslavem Krutinou,
sídlem Vyšehradská 423/27, Praha 2,

proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky,**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 7. 2022, č. j. OAM-532/ZA-ZA12-P09-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) jako zjevně nedůvodná.
2. Žalobce poukázal na to, že při pohovoru uvedl, že se nemůže do země původu vrátit proto, že tam po něm budou jeho věřitelé požadovat úhradu dluhu. Má odůvodněný strach z pronásledování ze strany věřitelů, u kterých si v roce 2020 půjčil částku ve výši 6 – 7 tisíc dolarů. Domnívá se, že mu policejní orgány v Uzbekistánu neposkytnou potřebnou ochranu před hrozícím nebezpečím vážné újmy ze strany věřitelů, kdy na rozdíl od žalovaného nemá možnost obstarat si náležité podklady k prokázání dostupnosti vnitrostátní ochrany. Žalobce má za to, že z tohoto důvodu splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 zákona o azylu. Za účelem zajištění finančních prostředků na úhradu dluhu a současně zajištění obživy své rodiny odcestoval na Ukrajinu, kde pobýval u svého bratrance. Z důvodů zahájení útočné války ze strany Ruské federace ve vztahu k Ukrajině však byl nucen Ukrajinu urychleně opustit. Následně odcestoval do České republiky, kde podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, aby mu byla poskytnuta ochrana před pronásledováním v zemi původu. Jakmile mu to bude umožněno, zajistí si na území České republiky zaměstnání, tak aby mohl uhradit svůj dluh vůči věřitelům a navrátit se do Uzbekistánu za svou rodinou. Poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2022, sp. zn. 1 Azs 74/2022 – 46, kterým bylo potvrzeno, že v případě nuceného návratu do Uzbekistánu bude žalobce sledován uzbeckými státními orgány, hrozí mu výsledky Službou národní bezpečnosti, diskriminace a případně věznění. Proto má za to, že je třeba posoudit též jemu hrozící přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobce má za to, že nebyl náležitě zjištěn skutkový stav a skutková podstata, ze které žalovaný vychází, nemá oporu ve správním spisu.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je legalizace pobytu na území ČR s cílem vydělat si peníze na splacení dluhu a posílat finanční prostředky rodině, která žije v Uzbekistánu. Jiné než ekonomické důvody nebyly uvedeny. Žalobce neprokázal, že by byl terčem soustavného pronásledování tak, jak to uvádí zákon o azylu. Sám neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, která by svědčila o tom, že by mu takové nebezpečí skutečně hrozilo a z toho důvodu posoudil žalovaný žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou. Námitky obsažené v žalobě považuje žalovaný za nedůvodné, žalobce pouze opakuje své důvody podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nemožnost využít vnitrostátní ochrany ve své domovské zemi uvádí až v podané žalobě, naopak v podané žádosti žalobce uvedl, že se státními orgány a bezpečnostními složkami neměl nikdy žádné potíže a ani nebyl trestně stíhán. Závěry žalovaného žalobce v podané žalobě nikterak blíže nerozporuje. Institut mezinárodní ochrany nemůže sloužit k řešení pobytové otázky cizinců.
4. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyloučeny následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
5. K žádosti žalobce mj. sdělil, že o politiku se nezajímá, je ženatý, jeho manželka, se kterou má dvě děti, žije spolu s dětmi v Uzbekistánu. V červenci 2021 cestoval letecky na Ukrajinu, tam zůstal do 12. 5. 2022. Následně cestoval do ČR. Před rokem 2020 navštěvoval Rusko, míval tam dočasná povolení k pobytu. Na Ukrajině měl registrovanou adresu a zdravotnický průkaz, pracoval tam s potravinami a byl tam legálně. Důvodem Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

podání žádosti je, že by chtěl mít žalobce v ČR legální pobyt. Do Uzbekistánu se nemůže vrátit, protože na to potřebuje hodně peněz. Je jediný, kdo živí rodinu. Dcera se bude vdávat a má také staré rodiče, o které se musí starat. Musí domů posílat hodně peněz. Z Ukrajiny musel vycestovat kvůli válce.

6. Při pohovoru sdělil, že Uzbekistán opustil v červenci 2021, cestoval za prací. Dostat se na Ukrajinu mu pomohli příbuzní. Musel ale odjet kvůli válce. Mohl odjet buď do Ruska, nebo do EU, ale v Rusku se válčí. Na cestu z Polska či ČR do Uzbekistánu neměl peníze. Měsíc a půl byl v Charkově jen doma. Volal na uzbecké velvyslanectví, sdělili, že se má dostavit na charkovské nádraží, ale bál se tam jít. Když byl klid, jel autobusem do ČR. O možnost návratu se dále nezajímal. Aby se vrátil, musí vydělat nějaké peníze. Živí rodiče, dcera se bude vdávat. Matka je nemocná, půjčil si peníze na její léčbu. Nyní jej musí splatit. Půjčil si v roce 2020 asi 6 – 7 tisíc dolarů, poté odjel pracovat na Ukrajinu, aby dluh splatil. Peníze si půjčil od známých. K upozornění, že jako žadatel o mezinárodní ochranu nemůže prvních šest měsíců řízení pracovat, uvedl, že to musí nějak vydržet. Pokud se vrátí, budou po něm požadovat peníze a on je nebude mít z čeho vrátit. V Uzbekistánu by si mohl najít práci a splácet dluh takto, ale jsou tam nízké výdělků. Dříve tam prodával na trhu. Se státními orgány ani bezpečnostními složkami žádné problémy neměl. Výslovně potvrdil, že kromě nutnosti splatit dluh a posílat peníze rodině jiné důvody žádosti nemá.
7. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu *žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň uvádí pouze ekonomické důvody.*
9. Podle § 16 odst. 3 zákona o azylu *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*
10. Stěžejní žalobní námitkou je, že se žalobce domnívá, že jsou v jeho případě naplněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu z důvodu, že měl při pohovoru uvést, že se nemůže do země původu vrátit proto, že tam po něm budou jeho věřitelé požadovat úhradu dluhu. Má odůvodněný strach z pronásledování ze strany věřitelů, u kterých si v roce 2020 půjčil částku ve výši 6 – 7 tisíc dolarů. Domnívá se, že mu policejní orgány v Uzbekistánu neposkytnou potřebnou ochranu před hrožícím nebezpečím vážné újmy ze strany věřitelů, kdy na rozdíl od žalovaného nemá možnost obstarat si náležité podklady k prokázání dostupnosti vnitrostátní ochrany.
11. K této námitce soud předně uvádí, že žalovaný shledal žalobcovu žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Poukázal na to, že žalobce sdělil, že z vlasti odešel za prací a o mezinárodní ochranu žádá proto, aby mohl v ČR legálně Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

pobývat vydělávat peníze., které potřebuje na splácení dluhu a obživu rodiny žijící v Uzbekistánu. Žádné potíže se státními orgány žalobce ve vlasti neměl, vycestoval bez problémů. Žalovaný rovněž uvedl, že jiný důvod svého odchodu z vlasti ani podání žádosti žalobce nesdělil. Nezmínil ani žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být ve vlasti vystaven pronásledování dle § 12 zákona o azylu nebo by mu hrozila vážná újma dle § 14a téhož zákona. Žalovaný tak dospěl k závěru, že žalobce podal žádost výhradně z ekonomických důvodů a zároveň neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

12. Tento závěr žalovaného je souladný s tvrzeními žalobce, která uváděl jak ke své žádosti, tak následně při pohovoru. Žalobce v rámci své výpovědi postavil důvody vycestování z vlasti a nemožnosti návratu výhradně na ekonomických motivech, kdy sdělil, že si ve vlasti půjčil od známých asi 6 – 7 tisíc dolarů na úhradu léčby nemocné matky. Aby mohl dluh hradit, odjel na Ukrajinu, kde si vydělával peníze. Z důvodu války však byl nucen odjet. Žalobce rovněž poukázal na to, že je jediným živitelem rodiny a musí domů posílat peníze.
13. Aniž by soud jakkoli zlehčoval finanční či jinou situaci žalobce, nenalezl v hodnocení žalovaného pochybení. Žalovaný správně vyhodnotil, že důvody žádosti byly pouze ekonomického rázu, kdy zároveň žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by jakkoli nasvědčovaly tomu, že by mu ve vlasti mělo hrozit pronásledování dle zákona o azylu či vážná újma. Žalobce naopak výslovně potvrdil, že v zemi neměl se státními orgány žádné problémy. Návrat do země jako takový ani výslovně nevykloučil, ale podmínil jej možností vydělávat finanční prostředky, respektive možností splácet dluh, přičemž uvedl, že v Uzbekistánu si lze vydělat jen velmi malou částku. V žalobě poukázal na to, že jakmile mu bude umožněno v ČR vydělávat, bude moci splácet dluh a vrátit se do Uzbekistánu za rodinou.
14. K možnosti použití ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu soud poukazuje také na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 415/2019 - 24 ze dne 11. 3. 2020, ve kterém konstatoval: „V případě námítky týkající se nesprávné aplikace § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, lze odkázat na rozsudek NSS ze dne 9. 12. 2003, č. j. 7 Azs 32/2003 - 60. V tomto rozsudku kasační soud aproboval zamítnutí žádosti § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu v případě žadatele, který „opakovaně uvedl, že měl ekonomické problémy, proto chtěl do ČR, aby si zde našel práci. Dále výslovně zdůraznil, že udělení pokuty za nenastoupení vojenské služby nepovažuje na rozdíl od špatné ekonomické situace v zemi původu a nemožnosti získat zaměstnání za důvod žádosti o azyl. Ze shora uvedeného je patrné, že hlavním a prakticky jediným relevantním důvodem, pro který stěžovatel žádal o azyl, jsou ekonomické důvody. Tento nikdy neuvedl, že by v zemi svého původu byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, jak stanoví zákon o azylu v ust. § 12, pokud jde o důvody udělení azylu. Stěžovatelův odkaz na zavádějící a účelově kladené otázky v průběhu pohovoru před správním orgánem proto soud shledává jako nedůvodné a účelové.“ Tyto závěry lze bezezbytku aplikovat také na nyní posuzovaný případ. Stěžovatel totiž v řízení před žalovaným uvedl pouze to, že podal žádost o mezinárodní ochranu proto, že byla zamítnuta jeho žádost o udělení pracovního víza. V zemi původu neměl možnost vydělávat peníze, které potřeboval pro podporu nemocných rodičů a pro založení vlastní rodiny. Platy v Uzbekistánu jsou nízké.“

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

15. Žalobce až v žalobě poprvé zmínil své obavy z možného nedostatečného zajištění vnitrostátní ochrany proti případnému ohrožení ze strany věřitelů. O takových obavách žalovanému nesdělil nic a ohledně věřitelů pouze uváděl, že to byli jeho známí, přičemž také sdělil, že se nemůže bez dalšího vrátit, neboť by neměl dluh z čeho hradit. Nedostatek prostředků na úhradu dluhu žalobce ovšem dříve nijak nespojil s jakýmkoli obavami z věřitelů. S ohledem na to, že žalobce nic, co by mohlo jakkoli nasvědčovat jakýmkoli obavám neuváděl, žalovaný adekvátně tomu žádost zamítl z důvodu § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu s tím, že žalobce neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by mu hrozila vážná újma podle § 14a téhož zákona a zároveň prezentoval pouze ekonomické důvody. Žalobce ani v žalobě své tvrzení ohledně obav z věřitelů nijak blíže nerozvedl a ani nijak nezdůvodnil, z jakého důvodu uvedl svou domněnku, že by mu v Uzbekistánu v případě potíží s věřiteli neposkytla policie ochranu výkonem své pravomoci, a zejména, proč takovou okolnost neuvedl již ve správním řízení. Je povinností žadatele sdělit správnímu orgánu veškeré relevantní skutečnosti a popsat úplně a pravdivě svůj azylový příběh. Pro neodůvodněné uvedené tvrzení o hrozbě v zemi původu až v soudním řízení soud považuje takové tvrzení za nevěrohodné.
16. Žalobcem zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 74/2022 – 46 není v dané věci relevantní, neboť žalobcem prezentované azylové důvody byly od jím poukazovaného případu zcela odlišné. Nejvyšší správní soud se zabýval případem cizince, který ve správním řízení uvedl, že se obává zabití v důsledku nesplacení dluhu lichváři. Důvodem podání žádosti byly i zdravotní problémy. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl, že: *„setrvale judikuje, že pouhá nedůvěra stěžovatelů ve státní instituce v zemi původu důvod pro udělení mezinárodní ochrany nezakládá (viz rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, z aktuálních rozhodnutí pak kupříkladu usnesení ze dne 5. 11. 2020, č. j. 9 Azs 193/2020 - 42, či rozsudek ze dne 15. 1. 2021, č. j. 1 Azs 342/2020 - 49). Současně je však zjevné, že pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany může být prokázání nefunkčnosti státních orgánů v zemi původu značně obtížné. Právě z důvodu, že pro žadatele o mezinárodní ochranu je mnohdy takřka nemožné, aby své pronásledování či existenci vážné újmy prokázali jinak než svojí věrohodnou výpovědí, vyznačuje se řízení o udělení mezinárodní ochrany specifickým rozložením důkazního břemene. Je nesporné, že břemeno tvrzení stíhá v řízení o udělení mezinárodní ochrany samotného žadatele, jehož úspěch ve věci je podmíněn mimo jiné tím, zda tvrdí okolnosti nasvědčující možnému zásahu do jeho lidských práv. Pokud jde ovšem o břemeno důkazní, to je již výrazněji rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a správní orgán. Tvrdit jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel, nicméně správní orgán je povinen zajistit k žádosti o mezinárodní ochranu veškeré dostupné důkazy a nese odpovědnost za náležité zjištění reálií o zemi původu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 5, a ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63).“*
17. Dále mj. uvedl: *„Poukázal-li tedy v nyní posuzované věci stěžovatel na nefunkčnost policejních orgánů v Uzbekistánu, bylo povinností žalovaného, aby se na zmiňovaný aspekt zaměřil a shromáždil takové podklady, na jejichž základě si lze učinit úsudek o tom, jakým způsobem uzbecké státní orgány fungují a zda jsou schopny zajistit ochranu svých občanů před nestátními původci pronásledování či vážné újmy ve smyslu zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2004, č. j. 6 Azs 110/2004 - 75). Pokud by totiž svým občanům takovou ochranu poskytovat nedokázaly, potažmo by tak záměrně nečinily, bylo by nelogické trvat na tom, aby se na ně stěžovatel v minulosti obrátil.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

18. Žalobcem uváděný azylový příběh je od případu řešeného v citovaném rozhodnutí zcela odlišný, kdy v obou případech byl uváděn jako problém dluh, avšak v případě žalobce nebyly již dodány žádné další důvody podání žádosti. Je zde tedy evidentní rozdíl od případu žalobce, z jehož tvrzení uvedených v průběhu správního řízení nevyplývá, že by se v souvislosti se svým návratem do Uzbekistánu čehokoli obával, vyjma toho, že nebude moci splácet dluh s odkazem na nízké výdělků v zemi. Zároveň byl z důvodu zcela odlišných tvrzení žalovaným zvolen odlišný postup, neboť v případě žalobce byla žádost žalovaným vyhodnocena právě pro tvrzení výhradně ekonomických důvodů jako zjevně nedůvodná, zatímco žádosti zmíněného stěžovatele se žalovaný meritorně zabýval. Z citovaných závěrů jsou však i pro případ žalobce použitelné některé závěry, zejména akcentovaná povinnost žadatele unést břemeno tvrzení.
19. Soud má za to, že žalovaný se při hodnocení žalobcovy žádosti nedopustil pochybení. Smyslem institutu udělení mezinárodní ochrany je mimořádná forma pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí, nikoli zajištění vyšší životní úrovně. Pokud bude mít žalobce v úmyslu legalizovat svůj pobyt na území ČR, bude nutné postupovat podle předpisů cizineckého práva, zejména podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, nikoli podle zákona o azylu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, uvedl: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“
20. Žalovaný se v souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu nezabýval tím, zda žalobce splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b.
21. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
22. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 16. 2. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.